

den 1992-95. Udviklingen dækker over tab af markedsandele i Vesteuropa, Nordamerika og Latinamerika, mens dansk eksport omvendt har vundet markedsandele i de nye vækstregioner Asien og Central- og Østeuropa. Den positive udvikling i eksporten til de fjerne markeder i Asien bør fortsat understøttes – det gælder ikke mindst til lande som Kina, Indonesien og Indien, som først er i færd med at realisere deres store markedspotentiale.

I Latinamerika forbliver det økonomiske grundlag i de fleste lande skrøbeligt, og udviklingen derfor fortsat usikker. Der må dog forventes at være et stort vækstpotentiale i regionen – ikke mindst inden for rammerne af Mercosur-samarbejdet – der også bør kunne give sig udslag i en forøget dansk eksport. Brasilien er et stort potentielt marked, mens Chile er det danske eksportmarked i regionen, der udviser den mest stabile positive udvikling.

Den danske eksport til Afrika er fortsat af meget begrænset omfang og i overvejende grad finansieret af nationale og internationale bistandsmidler. En række lande er dog inde i en pæn økonomisk udvikling, som på længere sigt kan føre til en større kommerciel eksport. Vælstandsniveauet i en række mellemøstlige lande betyder, at afsætningsmulighederne er til stede, omend udviklingen i eksporten fortsat er stærkt afhængig af udviklingen i olieprisen.

Vækstregionernes stigende betydning for den danske eksport afspejles i nedenstående graf, der viser den fremskrevne udvikling i eksportens fordeling baseret på de senere års forskydninger i den geografiske sammensætning af vareeksporten.

Figur R.3: Den geografiske sammensætning af dansk eksport 1995-2005.
(Ikke optrykt her).

Der er tale om et regneeksempel – ikke en egentlig prognose – som er lavet under antagelse af, at de senere års udvikling fortsætter uændret. Regneeksemplet viser, at Vesteuropa fortsat i år 2000 og 2005 vil være den mest betydningsfulde region for dansk eksport, omend regionens andel vil være faldet til godt 60%. Nordamerika og Oceanien vil ligeledes alt andet lige få en mindre betydning, mens Latinamerika, delvist som følge af den negative indflydelse fra krisen i Mexico, kun vil få en lidt større andel af eksporten. Til gengæld vil Asien og Central- og Østeuropa få en stigende betydning, således

at de tilsammen kan forventes at aftage op mod 30% af den danske eksport i år 2005, hvis udviklingen fortsætter som hidtil. Billedet af de kommende års udvikling i eksporten passer stort set med de kommende års globale efterspørgsel. Den globale imports fordeling på regioner viser, at Vesteuropa og Nordamerika fortsat vil stå for langt størstedelen af den globale import de næste mange år, omend væksten i importen vil være mindre end i Asien, Latinamerika og Central- og Østeuropa.

Udviklingen i de danske investeringer i udlandet følger i store træk udviklingen i eksporten. De danske direkte investeringer er fortsat først og fremmest koncentreret om de øvrige EU-lande og USA, men de danske investeringer går i stigende grad til Asien og Central- og Østeuropa. Åbningen af markederne i Central- og Østeuropa og nogle af disse landes umiddelbare nærhed til Danmark er forklaringen på, at danske direkte investeringer i denne region er steget kraftigt de seneste år til i 1995 at udgøre 5,5% af de samlede danske investeringer. For Asiens vedkommende, som aftager godt 6% af de direkte investeringer, reflekterer stigningen i investeringerne formentlig regionens vækst, markedspotentiale og lave omkostningsniveau. De danske investeringer i Mellemøsten, Afrika og Latinamerika ligger fortsat på et meget lavt niveau.

Øststøtten og den danske eksport

Udviklingen i dansk eksport til Polen og de 3 baltiske lande har over de seneste år været særdeles lovende.

Figur R.4: Dansk eksport til Polen og Baltikum 1993-1996.

(Ikke optrykt her).

Polen og de baltiske landes trængte økonomiske situation siden murens fald har vanskeliggjort eksport på kommercielle betingelser, og eksportens finansieringsmuligheder har derfor været et væsentligt element i samhandlen med landene. Meget tyder på, at den danske øststøtteindsats på den baggrund har haft den fornuftige dobbeltvirkning at bidrage dels til den økonomiske udvikling i Østlandene, dels den betydelige og stærkt stigende danske vare- og tjenesteydelseseksport til landene. Vareeksporten er således steget med gennemsnitligt 18% om året fra 1993-1995. En udvikling, der er fortsat i første halvår 1996, hvor eksporten til Polen vokse-